

ఓంశ్రీసాయిరాం

సర్వరూపధరం శాంతం సర్వనామ ధరం శివం
సచ్చిదానంద మద్వైతం సత్యం శివం సుందరం

ఆత్మస్వరూపులారా!

ఈనాడు లోకంలో జనులు అన్ని విధ్యలూ నేర్చినారుగాని మానవత్వముగా అనగా ఏమిటో గుర్తించుకోలేకపోతున్నారు. ఏకత్వమును ఎవ్వరూ గుర్తించటం లేదు. ప్రేమస్వరూపులారా! ఏకత్వంలో అనేకత్వమును దర్శించటం చాలా సులభం. అది ప్రతి మానవుడూ చేయగలడు. మనం అనేకత్వంలో ఉన్న ఏకత్వమును దర్శించుటకు తగిన కృషిచేయాలి. అనగా, ఆత్మతత్వమును గుర్తించుటకు ప్రయత్నించాలి. అందరియందున్న ఆత్మ ఒక్కటియే. అట్టి ఆత్మతత్వమును గుర్తిస్తే సర్వమును గుర్తించిన వారమౌతాము. మానవులందరూ ఒక్కటే.

మతములన్నియు వేరు, మార్గంబు ఒక్కటే
వస్త్ర భేదము వేరు, వస్తువాకటే
శృంగారములు వేరు, బంగామమొక్కటే
పశుల వన్నెలు వేరు, పాలు ఒకటే
జీవజంతులు వేరు, జీవుండు ఒక్కడే
జాతి నీతులు వేరు, జన్మమొకటే
దర్శనంబులు వేరు, దైవంబు ఒక్కడే
పూల వన్నెలు వేరు, పూజ ఒకటే.

భిన్నత్వమనేది మనము కల్పించుకున్నదేగాని దైవముయొక్క సృష్టికాదు. కనుక, ఐకమత్వమును మనము సాధించాలి. యూనిటీ ఉన్నప్పుడే మన హృదయంలో పూరితీ ఏర్పడుతుంది. ఎప్పుడు పూరితీ ఏర్పడుతుందో అప్పుడే దివినిటీ ఆవిర్భవిస్తుంది. ఈ మూడూ ఒకదానితో ఒకటి సన్నిహిత సంబంధం కలిగియున్నది.

ప్రతి మానవునియందు దివ్యత్వమున్నది. దైవత్వం లేకుండా జీవత్వం సంభవించదు. 'దైవం మానుష రూపేణ'. దైవత్వంతో కూడినవాడే మానవుడు. కాని, మానవత్వమంటే ఏమిటో మీరు తెలుసుకోవటం లేదు. కేవలం మానవాకారం కలవాడే మానవుడనిభావిస్తున్నారు. దేహములు వేర్వేరుగా ఉన్నప్పటికీ ప్రతి మానవునియందు వున్నటువంటి ఆత్మతత్వం ఒక్కటే. ఇట్టి ఏకత్వమును గుర్తించుకొనలేక అనేకమంది అనేకవిధములుగా మానవజాతిని విభజిస్తున్నారు. ఈనాడు ప్రపంచములో ఇన్నివిధములైన కలహములు, భేదములు, కష్టములు, దుఃఖములు సంభవించుటకు కారణం ఇదియే! అందరియందున్న దైవత్వం ఒక్కటే అనే సత్యాన్ని మనం గుర్తించుకున్నప్పుడు ఏవిధమైన భేదములుగాని, కష్టములుగాని ఉండవు. కనుక, మొట్టమొదట దైవత్వాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. మన హృదయంలో ప్రతిష్ఠించుకోవాలి. దైవత్వాన్ని విస్మరించి అనేకత్వాన్ని పెంచుకుంటే మనకన్నీ బాధలే కలుగుతాయి. 'వీడు రామన్న', 'వీడు లక్ష్మన్న' అని వ్యక్తుల రూపనామములపై మాత్రమే దృష్టి నిలుపక అందరిలో ఉన్న ఆత్మతత్వంపై దృష్టి నిలపాలి. ఇతనిలో ఆత్మ ఉంది, అతనిలో ఆత్మ ఉంది. ఈవిధంగా అందరిలో దైవత్వం ఉన్నదనే సత్యాన్ని హృదయంలో నిల్పుకోవాలి. అందరినీ దైవస్వరూపులుగా భావించకుండా మనం జపములు, తపములు, యజ్ఞములు, యాగములు అన్ని చేసినప్పటికీ ప్రయోజనం లేదు.

నీకొక పేరున్నది. ఆ పేరు ఎవరు పెట్టారు? నీ తల్లిదండ్రులు పెట్టారు. అది కేవలం పెట్టిన పేరేగాని, పుట్టిన పేరుకాదు. అందరియందు సమానంగా ఉన్నటువంటిది ఆత్మతత్వం. అదే అనిదరినీ రమించేరామతత్వం. ఆత్మ అన్నా, బ్రహ్మ అన్నా, ఓంకారము అన్నా, రామా అన్నా అంథా ఒక్కటే. కాని , ఈనాటి మానవుడు 'అహం బ్రహ్మాస్మి' అనే భావమును విసర్జించి, అహంకారముతో 'అహం రామయ్య', 'అహం కృష్ణయ్య' అని భావిస్తున్నాడు. అందుచేతనే అనేకవిధములైన భేదములు ఏర్పడుచున్నవి. మనం ఎదుటి వ్యక్తికి నమస్కారం పెట్టి, మనసులో 'రామా' అనుకుంటే, ఆ నమస్కారం రామునికే చెందుతుంది. నీ విరోధి నీకు ఎదురైనప్పుడు మొహం తిప్పుకోవద్దు, వానికికూడా నమస్కారం పెట్టు. ఆ నమస్కారం దైవానికే చెందుతుంది. 'హలో' అని వానిని ప్రేమతో పలుకరించు. వాడుకూడా ద్వేషాన్ని విడనాడి నీతో స్నేహం చేస్తాడు.

సీతాన్వేషణ నిమిత్తం బయలుదేరిన వానర వీరులు సముద్ర తీరమును చేరుకున్నారు. లంకానగరమును చేరుకోవాలంటే నూరు యోజనములు దాటాలి. అంగదుడు వానరులందరినీ సమావేశపరచి ఎవరెవరి శక్తి ఎంతటిదో తెలుసుకోవటానికి ప్రయత్నించాడు. ఒకడు నలభై యోజనములు దాటగలనన్నాడు. మరొకడు యాభై యోజనములు దాటగలనన్నాడు. ఇంకొకడు అరవై యోజనములు దాటగలనన్నాడు. కాని, హనుమంతుడు మాత్రం, 'రాముని అనుగ్రహమే ఉంటే నేను ఎన్ని యోజనములనైనా దాటగలను' అన్నాడు. పూర్ణతత్వాన్ని గుర్తించినవాడు, పరిపూర్ణ విశ్వాసం కలిగినవాడు కనుకనే హనుమంతుడు ఆవిధంగా

చెప్పగలిగాడు. భగవంతుని పొందుటకు కావలసినవి జపములు, తపములు, యజ్ఞములు, యాగములు, యోగములు కావు. జపతపములు అందరూ చేస్తూనే ఉన్నారు. కాని, ఏం సాధిస్తున్నారు? ఇవన్నీ కేవలం బాహ్యమైన, లౌకికమైన కర్మలు. భగవంతుని పొందుటకు భగవన్నామమే ఆధారం. ఎన్ని సాధనలు చేస్తున్నప్పటికీ మన హృదయంలో భగవన్నామం లేకపోయినా, అన్నీ వ్యర్థమైపోతాయి. భగవన్నామంతో మనం సర్వమునూ సాధించవచ్చు. అందుకోసమే నేను అప్పుడప్పుడు చెబుతుంటాను, 'భజన బబినా సుఖశాంతి సహా'. ఒక్క భగవన్నామమే అన్నింటినీ సాధించగలదు. కనుకనే, హనుమంతుడు రామనామాన్ని స్మరిస్తూ సముద్రాన్ని దాటగలిగాడు.

ఈ జగమంతా నిండియున్నది రామతత్వమే. ఈ సూక్ష్మతత్వాన్ని ఎవ్వరూ గుర్తించుకోలేకపోతున్నారు. అందరూ కేవలం బాహ్యమైన, భౌతికమైన, లౌకికమైన సాధనలు చేస్తున్నారు. ఈనాడు సైంటిఫీలుకూడా భౌతికమైన వాటిని మాత్రమే అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. నిముషానికి ఎన్నో వందల మైళ్ళ వేగంతో ప్రయాణించే ఏరోప్లేను తయారుచేస్తున్నారు. కాని, భౌతికమైన వస్తువులు ఎన్ని తయారుచేసినప్పటికీ అవన్నీ ఏదో ఒకనాటికి నాశనమయ్యేవే. అవి తయారుచేయటం గొప్పతనం కాదు. ప్రజలకు అనుకూలమైనవి, క్షేమాన్ని కలిగించేవి మనం అభివృద్ధి చేయాలి. సమాజం సుక్షేమంగా ఉన్నప్పుడే మనం క్షేమంగా ఉండగలము. కాని, ఇప్పుడు సమాజ శ్రేయస్సు గురించి ఎవ్వరూ యోచించటం లేదు. ఎవరిని చూచినా స్వార్థము, స్వప్రయోజనమే. ప్రజల సంక్షేమం కోసం పాటుపడేవారే లేరు. అందువల్లనే ఈనాడు జగత్తంతయూ చిన్నాభిన్నమైపోతున్నది. ఒకరింట్లో నలుగురుంటే, ఆ నలుగురూ విడిపోయి నాలుగు ఇళ్ళు ఏర్పరుచుకుంటున్నారు. మానవునిలో యిటువంటి భేదభావం అభివృద్ధి కావటంచేతనే ఏకత్వం క్షీణించిపోయింది. మనమప్పుడు యూనిటీని పెంచుకోవాలి. 'పక్కింటివాడూ, నేనూ ఒక్కటే. కేవలం రూపనామములు వేరుగా ఉన్నాయిగాని, మా ఇద్దరిలో ఉన్న భగవంతుడు ఒక్కడే'. ఇట్టి దివ్యమైన భావమును హృదయంలో నిల్వకొని నీ గృహస్థ ధర్మాన్ని నీవు ఆచరించు. ఇవన్నీ లౌకికమైన ధర్మములు. కాని, ఆత్మధర్మం ఒక్కటే. అట్టి ఆత్మతత్వాన్ని గుర్తించుకొని మెలగాలి. కేవలం రూపనామములపై ఆధారపడకూడదు. ఆత్మతత్వాన్నే నమ్మాలి. అందరిలో ఉన్న ఆత్మ ఒక్కటే. కనుకనే, నేను మిమ్మల్ని 'దివ్యాత్మ స్వరూపలారా!' అని సంబోధిస్తున్నాను. మీరుకూడా కొన్ని సందర్భాల్లో 'నా ఆత్మసాక్షిగా చెబుతున్నాను' అని అంటారుకదా! శరీరం క్షీణించినప్పటికీ ఆత్మ జీవించే ఉంటుంది. మానవుడు పుడుతున్నాడు, పెరుగుతున్నాడు, మరణిస్తున్నాడు అని మనం చెబుతున్నామేగాని, మానవుడు పుట్టటమూ లేదు, పెరగటమూ లేదు, మరణించటమూ లేదు. పుట్టేది, పెరిగేది, మరణించేది దేహమేగాని, ఆత్మ కాదు. ఇట్టి, ఏకత్వాన్ని గుర్తించండి. ఎవరెన్ని చెప్పినప్పటికీ మీ ఆత్మసాక్షిని మీరు అనుసరించండి. దానిని ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ మనం వదలకూడదు.

మనం ఏ పని చేసినప్పటికీ ఆత్మకోసమే చేయాలి. ప్రతి ఒక్కటి కూడను దైవార్చిత బుద్ధితో ఆచరించాలి. 'సర్వ కర్మ భగవత్ప్రీత్యర్థం' అనే భావన హృదయంలో పెట్టుకున్నప్పుడు మనకు మోక్షం సులభంగా లభిస్తుంది. 'నేను' అనే అహంకారం, 'నాది' అనే మమకారం ఈ రెండూ మనలో ఉండటంచేత ఈ ప్రపంచము మనల్ని కట్టివేస్తున్నది. కనుక, మనం మొట్టమొదట అహంకార, మమకారములు లేకుండా జీవించటానికి ప్రయత్నించాలి. వీటిని ఎంత తగ్గించుకుంటామో మోక్షాన్ని అంత సమీపిస్తాము. less luggage more comfort, make travel a pleasure. కాబట్టి, జీవిత ప్రయాణంలో వాంచలనేలగజిని తగ్గించుకుంటూ రావాలి. కాని, ఈనాడు మనిషి పెరిగే కొలదీ వాంఛలు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. వాంఛలు పెరిగేటప్పటికి మనిషి క్షీణించిపోతున్నాడు. దైవత్వమనేది మనిషిలో పూర్తిగా మరుగున పడిపోతున్నాది. ముఖ్యంగా మనము పోషించుకోవలసినది దైవత్వమే. మిగిలినవి మనము ఎంత భద్రముగా దాచిపెట్టుకున్నప్పటికీ అవన్నీ ఏనాటికైనా క్షీణించేవే. మనం సంపాదించిన దబ్బును బ్యాంకులో దాటిపెట్టవచ్చును, బీరువారలో పెట్టి బీగము వేయవచ్చును, సెక్యూరిటీ ఏర్పాటు చేసుకోవచ్చును. కాని, ఏదో ఒకనాటికి అంతా భస్మమైపోతుంది. ఎప్పటికైనా, ఎక్కడికి వెళ్ళినా మనలో క్షీణించకుండా ఉండేది ఒక్క ఆత్మతత్వమే. అదే అహం తత్వము.

అనేక వేలసంవత్సరాల క్రిందట శ్రీరాముడు అవతరించాడు. సర్వులను రమించేటటువంటిది రామతత్వము. కనుకనే, అతనికి 'రామా' అని పేరు పెట్టారు. ఇప్పటికీ జనులు రామనామాన్ని తలుచుకుంటూనే ఉన్నారు. ఎవరికైనా బాధ కలిగితే 'రామా' అంటున్నారు. మరణించేవాళ్ళు చెవిలోకూడా 'రామా' అని ఉచ్చరిస్తున్నారు. మనం రమించవలసినది రామనామమే తప్ప అన్యము కాదు. ఏ నామమైనా సరే, దైవత్వాన్ని ఆత్మతత్వంగా విశ్వసించి దానిని మనం స్మరిస్తూ ఉంటే, ఎప్పటికీ మనకు కష్టములే కలుగవు. ఎంతో సంపాదిస్తున్నాం మనము. కాని, ఎవరికోసం? కట్టకడపటికి నీవేమైనా ఒక నయాపైన అయినా చేతిలో పెట్టుకొని పోతున్నావా? లేదే! నీ దేహాన్నికూడా నీవు వదలి పోతున్నావు. మనస్సు చలిస్తుంది. బుద్ధి భ్రమిస్తుంది. కాని, ఆత్మ మాత్రం సాక్షిభూతంగా ఉంటుంది. అదే రామతత్వం. కనుక, 'రామ' అనేది ఒక రూపముయొక్క పేరు కాదు. అది దైవత్వముయొక్క పేరు. 'రామా' అనిగాని, లేక 'కృష్ణా' అనిగాని ఏదైనా ఒక నామాన్ని స్మరిస్తూరండి. 'శివం' అంటే మంగళకరం. మంగళకరమైన దానిని అందించేది ఒక్క దైవనామమే. మనం 'శ్రీనివాసా' అంటాము. 'వెంకటేశ' అంటాము. 'రామా' అంటాము. ఈ అన్ని పేర్లకూడా ఒకే దైవానికి సంబంధించినవి. ఇలాంటి భగవత్త్వమును మీరు హృదయంలో స్థిరం చేసుకోవాలి. కొంతమంది 'రాం, రాం, రాం' అని

జపిస్తుంటారు. కాని, కొంతసేపటికి ఆ జపం ఆగిపోతుంది. ఆ తరువాత వాళ్ళు రాముని మరచిపోతారు. ఏమి ప్రయోజనం? మనం ఏ పని చేసినా, దైవనామాన్ని స్మరిస్తూ చేయాలి. కలియుగంలో చాలా ప్రధానమైనది నామస్మరణే. ఈ సత్యాన్ని గుర్తించుకొని గురునానక 'సామూహిక భజన' ప్రారంభించాడు. అందరూ చేరి భజనం చేయాలి. ఒకరి మనస్సు ఒకవైపు, ఇంకొకరి మనస్సు ఇంకొక వైపు పోవచ్చును. కాని, ఇంతమందిలో ఏ కొందరి మనస్సులైనా భగవంతుని నామముపై స్థిరంగా నిలచి ఉంటాయి. ఏ కొందరి ప్రేమ అయినా భగవంతుని చేరుతుంది. అదే అందరినీ రక్షిస్తుంది.

పుత్రకామేష్టి యాగ సందర్భమున యజ్ఞపురుషుడు ప్రసాదించిన పాయసము దశరథుడు తన ముగ్గురు భార్యలకు సమానంగా పంచిపెట్టాడు. ఐతే, సుమిత్ర అభ్యంగనమాచరించి, మిద్దెపైన పాయసపు గిన్నెను పెట్టి, గాలికి కురులార్చుకుంటున్న సమయంలో ఒక గ్రద్ద వచ్చి ఆమె పాయసపు గిన్నెను తన్నుకొనిపోయింది. జరిగిన దానికి బాధపడుతూ, దశరథ మహారాజు ఏమంటాడోనని భయపడుతూ ఆమె క్రిందికి పరుగెత్తుకొని వచ్చింది. ఈనాటి సవతులవలె కాకుండా వాళ్ళు ఎంతో ఐకమత్యంగా, అన్యోన్య ప్రేమానరాగాలతో మెలగేవారు. కౌసల్య సుమిత్రను ఓదార్చుతూ, 'నువ్వే భయపడవద్దు. ఇదిగో, నా పాయసంలో అర్థ భాగము నీకిస్తాను' అని చెప్పింది. కైకకూడను తన పాయసంలో అర్థభాగము సుమిత్ర గిన్నెలో పోసింది. ఆ ఐకమత్యమనేది ఎంత గొప్పఫలితం ఇచ్చిందో చూడండి. ఐకమత్యంగా ఉండటం చేతనే వారు దైవానుగ్రహాన్ని పొందారు. కౌసల్యకు రాముడు పుట్టాడు. కైకకు భరతుడు పుట్టాడు. సుమిత్రకు మాత్రం అద్దరు కుమారులు పుట్టారు. ఎందుకంటే, ఆమె స్వీకరించిన పాయసంలో అర్థ భాగము కౌసల్యది, అర్థ భాగము కైకది. ఈ రెండు అర్థ భాగములూ రెండు రూపములుగా రూపొందాయి. ఆ ఇద్దరు కుమారులకు లక్ష్మణ, శత్రుఘ్నులని పేర్లు పెట్టారు. కౌసల్య పాయసమునుండి వచ్చినవాడు కనుక, లక్ష్మణుడు ఎప్పుడూ రాముని వెంట ఉండేవాడు. కైక ఇచ్చిన పాయసమునుండి పుట్టినవాడు కనుక, శత్రుఘ్నుడు నిరంతరం భరతుని వెంటనే ఉండేవాడు. 'అహో! రాముడు రాజ్యమేలితే లక్ష్మణుడు అతనికి మంత్రిగా ఉండి సహాయం చేస్తాడు. భరతుడు రాజ్యమేలితే శత్రుఘ్నుడు మంత్రిగా ఉండి అతనికి సహాయపడతాడు' అని సుమిత్ర ఎంతో ఆనందిస్తూ వచ్చింది. ఆమె అనిదరికీ మంచి మిత్రురాలు. కనుకనే, ఆమెకు 'సుమిత్ర' అని పేరు సార్థకమైంది. రాముడు అరణ్యానికి వెడుతున్నాడని కౌసల్య దుఃఖిస్తుంటే, సుమిత్ర ఆమె వద్దకు వెళ్ళి, 'అక్కా! ఎందుకు నీవు దుఃఖిస్తావు? రాముడు ఎవరనుకున్నావు? సామాన్య మానవుడు కాదు. అతను సాక్షాత్తు భగవంతుడు. అతనికి ఎటువంటి ఆపద సంభవించదు' అని ధైర్యం చెప్పి ఓదార్చింది. ఆమె ధైర్యం చెప్పటం వల్లనే కౌసల్య అయోధ్యలో ఉండగలిగింది. లేకపోతే, రామునితోబాటు తానుకూడా అరణ్యానికి వెళ్ళేది.

ఇక, సుమిత్రయొక్క పాయసపు గిన్నెను తన్నుకొనిపోయిన గరుడపక్షి దానిని ఒక పర్వతముపైన ధ్యానం చేసుకుంటున్న అంజనాదేవి ఎదుట జారవిడచింది. ఆ పాయసాన్ని అంజనాదేవి భుజించగా ఆమె గర్భంలో హనుమంతుడు జన్మించాడు. కనుకనే, రామలక్ష్మణులకు హనుమంతునితో స్నేహం కలగడం, హనుమంతుడు వారిరువురినీ తన భుజాలమీద ఎత్తుకొని ఋష్యమూక పర్వతంపైకి తీసుకువెళ్ళి సుగ్రీవునికి పరిచయం చేయటం జరిగింది. అప్పటినుండి మీరు ఒకరినొకరు వదలి ఉండేవారు కాదు. ఈవిధంగా ఐకమత్యమనేది ఎంత బలమునిచ్చిందో చూడండి! ఐకమత్యమే మహాబలం. మీరు ఒకరితోనొకరు మాట్లాడకుండా శత్రుత్వం వహిస్తే ఏమీసాధించలేరు. మీ మధ్య అభిప్రాయభేదాలున్నప్పటికీ సర్దుకుపోవటం అలవాటు చేసుకోవాలి. భక్తులైనవారు ఈవిధమైన 'అండర్స్టాండింగ్, అడ్జస్ట్మెంట్' చూడకొని అందరితో చక్కగా మెలగాలి. మీరు పూజించే దైవాన్ని ఎవరైనా దూషించినా వారినేమీ అనకండి. 'దేవుడే ఈ రూపంలో వచ్చి చెబుతున్నాడు' అని అనుకోండి. మీరు అందరినీ ప్రేమించినప్పుడు మీలోని వాంఛలు, ద్వేషము, క్రోధము ఇత్యాది దుర్గుణాలు తొలగిపోయి మీకు మోక్షం సులభంగా లభిస్తుంది.

ఇప్పుడు ఇక్కడ ఇంతమంది చేరి భజనం చేశారు. కాని, ఎందరి హృదయంలో నిజమైన భక్తి ఉంది? 'భక్తులం, భక్తులం' అని చెప్పుకుంటూ ఈర్ష్య, క్రోధము, డంబము ఇత్యాది దుర్గుణాలను మీ హృదయంలో పెట్టుకొంటే మీరు అన్నివిధాలుగా నష్టపోతారు. ఎవరిని చూచినా, 'ఇతను నా సోదరుడు, ఈమె నా సోదరి' అనే విశాలమైన భావంతో మీరు అందరితో ఐకమత్యంగా ఉండండి. అందరూ దైవయొక్క బిడ్డలే ఏ విషయంలోనైనా మీలో మీకు కొంత భేదము ఏర్పడినప్పటికీ మీరంతా ఒక్కటేగాని, వేరువేరు కాదు. అట్టి ఐకమత్యాన్ని మీరు విశ్వసించండి. ఏకత్వాన్ని సాధించండి. ఏకత్వాన్ని అనుభవించండి. అనేకత్వంలోని ఏకత్వమే దైవతత్వం. అదే ఆధ్యాత్మికతత్వం. ఆధ్యాత్మికమంటే కేవలం సద్గ్రంథాలు చదవటం, పూజలు చేయటం, వ్రతములు చేయటం కాదు. ఆధ్యాత్మికమంటే ఆత్మతత్వాన్ని అనుసరించటం.

మీరందరూ నిరంతరం 'సాయిరాం, సాయిరాం, సాయిరాం' అని స్మరిస్తున్నారు కదా! కాబట్టి, మీరు భక్తులమని భావించినప్పుడు పదిమందికి ఉపకారం చేయాలి. అందితోనూ ఐకమత్యంగా, సంతోషంగా ఉండాలి. ఎవరిపైనా ద్వేషం పూసకూడదు. అందరినీ ప్రేమించాలి. అప్పుడే మీకు ఆనందం కలుగుతుంది. మీరందరూ సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమలతో మీ జీవనయాత్ర సాగించాలని చెప్పటంలో అంతరార్థమేమిటి? సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమలే ప్రధానమైన మానవతా గుణములు. ఈర్ష్య, అసూయ, డంబము, కామ, క్రోధ, ద్వేషములు మానవతా గుణములు కావు. 'నాకు శాంతి కావాలి, శాంతి కావాలి' అని శాంతికోసం

కొందరు జపతపాదులు చేస్తుంటారు. కాని, ఏ కించితైనా శాంతి పొందుతున్నారా? లేదు. ప్రేమలో జీవించినప్పుడే శాంతిని పొందగలరు. ఇది బజారులో కొనే వస్తువు కాదు. మీ హృదయమునుండియే ఆవిర్భవిస్తుంది. అది ప్రేమనండే పుడుతుంది. ప్రేమ ఎక్కడనుండి వస్తుంది? ధర్మంనుంచి వస్తుంది. ధర్మం ఎక్కడనుండి వస్తుంది? సత్యమునుండి వస్తుంది. 'సత్యాన్నాస్తి పరో ధర్మః'. కాబట్టి, సత్యమునుండి వచ్చినది ధర్మం. ధర్మంనుండి వచ్చినది ప్రేమ. ప్రేమనుండి వచ్చినది శాంతి. ఇవన్నీ చేరినప్పుడే అహింస ఏర్పడుతుంది. సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమ, హింసలే మనయొక్క పంచప్రాణాలు. కాని, ఈ పంచప్రాణాలు మనం మరిచిపోయి, అసహ్యకరమైన కామక్రోధాలను మన ప్రాణాలుగా పెట్టుకొంటున్నాము. అందువల్లనే ఎన్నో అవస్థలు పడుతున్నాము. సత్యధర్మాలను పోషించుకోండి. మీరు తప్పక శాంతి పొందుతారు.

నిజంగా మీరు నమ్ముతారో న్యూరోగాని ఇరవై ఐదు, ముప్పై సంవత్సరముల లోపలనే ఈ ప్రపంచమంతా ఏకమైపోతుంది. అందరూ ఏకమై భారతీయులనుండి భగవద్భక్తిని సాధిస్తారు. భారతీయ సంస్కృతి అంటే ఏవో కొన్ని పద్ధతులు అని మీరనుకుంటున్నారు. కాదు, కాదు. సంస్కృతి అంటే అందరియొక్క ఏకత్వమే. యూనిటీయే కల్చర్. ప్యూరిటీయే కల్చర్. ఆ యూనిటీ, ప్యూరిటీ ఉన్నప్పుడే డివినిటీని సాధిస్తారు. ప్రేమను పెంచుకుంటే ద్వేషం మాడిపోతుంది. ఈనాడు సమాజంలో క్రోధము, ద్వేషము చాలా అధికమైపోతున్నాయి. 'వాడు దండిగా సంపాదించాడు. వాడు గొప్పవాడైపోతున్నాడే' అని ఒకరిని చూస్తే ఒకరికి ద్వేషం. గెలిచినవానిపై ఓడినవానికి ద్వేషం. ఇది మంచిది కాదు. 'వాడు బాగా చేశాడు కాబట్టి గెలిచాడు. నాలోనున్న లోపమే నన్ను ఓడించింది. నేనుకూడా అట్టి విశాలమైన ప్రేమను పెంచుకోవాలి. నా హృదయం విశాలమైనప్పుడు తప్పక నేనుకూడా గెలుస్తాను' అని భావించాలి. గెలుపుకుగాని, ఓటమికిగాని కారణం మన భావాల్లో ఉన్న మార్పులే. దీనిని పురస్కరించుకొనియే వేదము, 'మనయేవ మనుష్యాణాం కారణం బంధమోక్షయోః' అన్నది. ద్వేషానికిగాని, ఐకమత్యానికిగాని మూలకారణం మన మనస్సే. మనం చేసే ప్రతి పనికూడను ఐకమత్యంగా చేయాలి. దైవప్రీతిని అభివృద్ధిపరచుకోవాలి. అప్పుడు తప్పక లోకక్షేమం కలుగుతుంది. మనం అందరి క్షేమాన్ని కోరుకోవాలి. క్రిమికీటకాదుల క్షేమాన్నికూడా కోరాలి. కనుకనే, భజన తరువాత మనం 'లోకాస్సమస్తా సుఖినో భవంతు' అని అంటున్నాము. సర్వులా క్షేమంగా ఉండాలి. ఆ క్షేమంలోనే నీ క్షేమంకూడా ఉంటుంది. సర్వులయొక్క క్షేమంకోసం నీవు పాటుపడకపోతే నీకు కలిగేది క్షామమే తప్ప క్షేమం కాదు. కనుక, అందరూ క్షేమంగా ఉండాలని మనం కోరుకోవాలి. అందరి క్షేమాన్ని కోరేవారి హృదయాన్నే భగవంతుడు ఇష్టపడతాడు.

నేను చెబుతున్నది పరమ సత్యము. ఇదే నిజమైన భక్తియొక్క సారము. భక్తి అంటే ఏమిటి? ఏదో సాధారణమైన ఓషన్ కాదు, అది ఆనందసాగరం. అదే 'నిత్యానందం పరమ సుఖదం కేవలం జ్ఞానమూర్తిం...' అట్టి ఆనందాన్ని మనం సాధించాలి.